

Fróðskaparsetrið hevur ein hóp av útbúgvingartilboðum

Bjóðar almenninginum átta ymisk kvøldskeið

Undirvisingartalan hjá Fróðskaparsetri Føroya fyri komandi skúlaár er júst komin, og aftur í ár hevur setrið ein hóp av útbúgvingartilboðum bæði til ung og eldri.

Hetta seinasta árið hava 261 næmingar luttikið í almennu kvøldskeiðunum hjá setrinum, og í ár hevur Fróðskaparsetrið átta ymisk skeið at bjóða almenninginum.

Skeiðini vara frá oktober til

mars mánaða og umfata føroyskt, íslendskt, gamla skrift og leiðbeining í ættargransking, húsasøguliga gransking, savning av fólka minnum, umframt tey trý fremmandu málini, enskt, franskt og russiskt.

Í undirvisingini í føroyskum stendur føroyingum í boði at luttaka í einum byrjunarskeiði, har dentur verður lagdur á grundleggjandi rættsskriving. Utendingar, ið hava føroyskt

sum fremmant mál, kunnu luttaka í einum byrjunarskeiði, har teir læra føroyska mállæru umframt at tosa og lesa føroyskt. Teir utendingarnir, ið luttøku í byrjunarskeiðinum seinasta ár, kunnu í ár luttaka í einum framhaldsskeiði.

Í íslendskum, enskum og fronskum verður skeið bæði fyri byrjunar- og framhaldsnæmingar, meðan bert framhaldsskeið verður í russiskum fyri teir

næmingarnar, ið gingu til russiskt í fjór.

Elva luttakarunum at savna tilfar

Endamálið við skeiðinum í húsasøguligari gransking er at venja luttakararnar til at nýta keldutílfar á Fornminnisavninum og Skjalasavninum í húsasøguligari gransking. Hver einstakur luttakari velur eina bygd at arbeiða við og roynir at greiða búsetingar- og húsasøguna í bygðini, grundað á kort, fólkatalgjar, húsalýsingar, myndir og annað keldutílfar. Eisini verður elvt luttakarunum á hesum skeiðinum til sjálvir at savna keldutílfar gjøgnum samrøður við eldri fólk.

Á skeiðinum, ið kallast savning av fólka minnum, verður elvt luttakarunum til sjálvir at fara undir savning av føroyskum fólka minnum, sum enn liva á mannammunni. Við fólka minni skilst her bæði ymisk sløg av skaldskapi og fólkatrúgv saman við siðum. Skeiðið byrjar við einum stuttum yvirfylli yvir evnið fólka minni og heldur so fram við leiðbeining í innsavningarhátti og nýtslu av innsavningar-tólum. Síðan verður miðað móti ávisum innsavningaruppgávum, sum luttakararnir hava hug at fara undir.

Hetta skeiðið byrjar ikki fyrr enn í januar mánaði, og annars verður lýst seinni í hesum mánaðinum, nær síðsta freistin er fyri at tekna luttøku til tey ymsu skeiðini.

2. lestrarár í norðurlendskum

Á Føroyamálsdeildini verður í ár farið undir 2. lestrarár í norðurlendskum á universitetsstigi. Seinastu tvey árin hava næmingar luttikið í 1. lestrarári í norðurlendskum, og nú verður boðið teimum at fara undir 2. lestrarár. 13 næmingar hava higartil teknað seg til luttøku, og innihaldið í hesi lærugrein er serliga føroyskt mál og bókmentir.

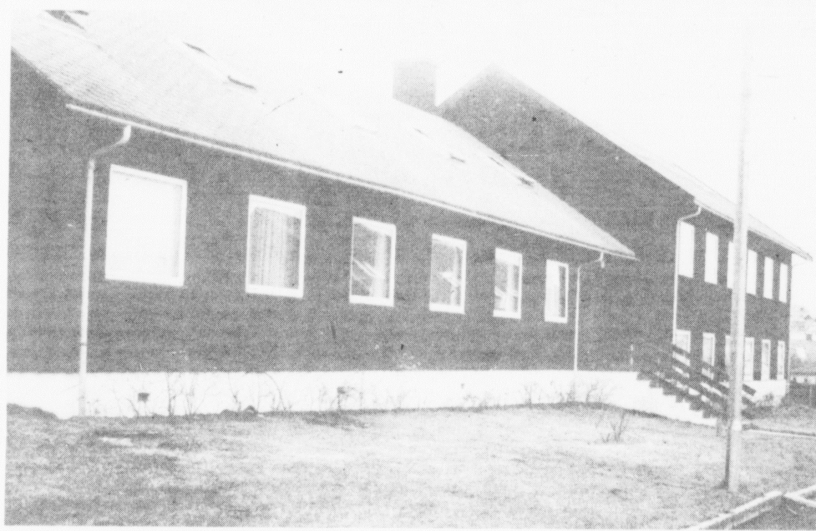
1. lestrarár í hesi grein hevur verið góðkent í Noreg á hædd við tað, ið norskir næmingar lesa fyrsta árið í norskum. Tað verður væntað, at prógvio næmingarnir fáa eftir 2. lestrarár, verður góðkent sum hjá fak á donskum universitetum.

Fyrireikandi lestur í gudfrøði

Sum nakað nýtt fer Fróðskaparsetrið í ár undir fyrireikandi próvlestur í gudfrøði fyri studentar og onnur, ið hava áhuga. Hetta verður ein tvey ára lestur og svarar til fyrireikandi royndina á donskum universitetum. Fyrsta árið verða lærugreinar grískt, latín, hebraískt, bibliokunnleiki og føroyskt. Seks studentar hava higartil teknað luttøku, men roknað verður við, at eisini onnur hava áhuga fyri at luttaka í hesum lestri.

Um nóg stór luttøka verður, ætla Fróðskaparsetrið eisini at bjóða málsligum studentum, ið eru farnir á samfelagsdeild eftir 1. g., og harvið halda uppat við latíni, eitt skeið í fornlatíni, sum svarar til nýmálsligt prógv.

Umframt hetta fer Fróðskaparsetrið í dagundirvisingini eisini at skipa fyri tveimum skeiðum fyri lærarar í jarðfrøði og plantufrøði. Í ár eru eisini 17 nýggir næmingar tiknir inn á Støðisútbúgvingina.

Í ár verður farið undir 2. lestrarár í norðurlendskum og fyrireikandi lestur í gudfrøði

Dansurin um ta sælu málingabyttuna

Eyðkenni fyri Ólavsøkuframsýningina: eftirapan, stagnation og sjálgvóðska

Aftur í ár kundi tú leita tær niðan í Listarskúlan á Ólavsøku. Aftur í ár kundi tú fara niðan og siggja kulturpávarnar standa og gaa eftir list. Fatta sær á, taka brillurnar av, seta oyrahaldaran í munnin fyri at siggja so vitandi og hugsunarsamur út sum gjørligt. Smíast til hvønn annan og halsfevna ta etableraðu kunstelituna, meðan hon trínur tann sæla árliga dansin um málingabyttuna.

Reystliga trína teir dansin. Ringt er at koma uppi. Hætt verður kvøðið, men ringurin gerst minni ár undan ári. Uppi í fjøpasta pamparar, kultur-snob, akademikarar, ella onkur tilvildarligur stjóri, sum eigur ein nóg stóran málning, sum hann kann visa sínum lagsbrøðrum. Uttan hann kennir munin millum reytt og grønt, men tosar um kubismu, ekspressionismu ella fyri so vilt eisini um naivismu. Og sam-

felagsins stuðlar!!!

Dansurin verður til fótatræð, men fólk smíast meira og meira. Sjálgvóðskan veksur og veksur. Ringurin gerst minni og minni, og tey nærka seg eggj heljar-dýpsins — øll hesi, sum hava havt dómsvaldið innan sokallaða føroyska list.

— — —

Ein vika er farin. Enn hoyrist dansurin í fjarleikanum. Men myndirnar eru kámar — tær kámost so spakuliga burtur. Søgdu málningarnir tær so litið? Máladrar av monnum, sum eru sloppir um tronga litið inn í listarskúrin. Málningar av monnum, sum tú hevur sæð søku eftir søku, og sum tú hevur verið hugtikin av. Menn, sum hava vælsignisli frá elituni og borgarskapinum, men hava troðið henda dansin so treystliga at alt annað er fjónað burtur —

og tað heila er bert ein viðfáningur.

Askoðarin sær tað sama og hómar skuggar av listarmonnum. Aping. Tøvan. Gongd í sporini hjá hvørjum øðrum. Veruleikafjart. Romantikur. Andaloyssi. Dreymir. Funktiønsloysi.

Undanstokkingar eru kortini, sjálvandi. Sigrun Gunnarsdóttir, Eiði, hevur m.a. valt sær at mynda arbeiðið hjá berandi stættini í Føroyum, fiskimanninum. Væl úr hondum greitt, gott samansett, slit, veðurbart, eitt grálígt domi myndandi tann óivað fyri teimum ofta grálíga dagin.

Onnur ung eru við, sum fólkíð vónandi kann vænta sær meira av — Astrid Andersen, sum sýndi nokur veggjarprýði, Marianna Matras við vovnum myndum, Ingi Joensen við fotomyndum og skravmyndum, Magni Dalsgarð við frálíkum tekningum. Sune F. Jacobsen var aftur at siggja, nú við vatnlitum. Frits Johannesen við nokrum góðum kavamyndum, har kortini uppsetingin haltaði og minnir mest sum ov nóg um Zachari-asastil.

Zacharias er farin frá Reynagarði í variatiónum til nokur slotandi hús norðuri við Gjógv og Oyndarfirði. Tað bláa er farið aftur um nakrar meira várligar

Málningur hjá Sigrun Gunnarsdóttir, sum hon kallar Á útróðri

grøn-gular mattar litir.

Ingolfr var ikki at siggja, men Jógván Ásbjörn Skaale hevur tikið væl við læru. Elinborg Lützen, Frimod Joensen, Bergitha Johannessen, Jóannis Christiansen, Poullina Joensen, Janus Kamban, og við teimum mong onnur eru eisini við, men nakað nýskapandi hómaðist ikki.

Bent Restorff, sum er ógvuliga kaldgrøsur, visir arbeiði, sum minna um okkurt frá fyrst í hálvtrýssunum, frá tí tíðini, hann var ein av fremstu surrealistunum.

Um Thomas Arge er so róm-andi sagt, at ein málningur kann prikkast, men ein prikkur skal málást. Og í útjæðranum finna vit William Heinesen við nokrum fyri okkum ótraditionellum klippmyndum.

Og vit flyta okkum frá skálanum, sum er við at gerast ein steril institútion — symboliserad við einum »stumtjenara« í gongini. Og ringurin kemur nærri og nærri at málningabyttuni.

Óivað verður tað onkur afturat tí eina listarmaninum, ið hevur gjørt stóðuna upp, sloppið sær úr hæfti og fingið sær sitt egnu framsýningarhøli.

Tað skapandi, ið listarskúlin skuldi verið fremst at styðja, er við at fána burtur.

Teir leggja arbeiði í — óivað stórt — hvørjum at gagni, fólkinum, tjóðini ella listini — tað stendur fullkomiliga fjart fyri mær, nú eg havi dittað mær at nema við Ólavsøkuframsýningina og atmosferuna, hon rurar í.

j.m.